

[Axel Kristensen.]

men sidst vi diskuterede det her, var de f. eks. i Ballerup kommune — vi har fornøjelsen af at have kommunens borgmester her i salen, han sidder her også i dag — 6 pct. af grundværdien. Hvis en landejendom i den kommune stiger fra 2 000 kr. til 10 000 kr., vil det offentlige altså få først 6 pct. af denne stigning på 8 000 kr. uafhængigt af grundstigningsskylden, det vil sige, at det får 480 kr. om året. Men dernæst vil det få 4 pct. i grundstigningsskyld af et lidt mindre beløb, da der jo her er tale om et konjunkturtillæg. Det vil blive ca. 7 000 kr., man får de 4 pct. af, og det vil sige, at man her får 280 kr. — i alt 760 kr. mere årligt i afgift af en tønde land.

Desuden må det huskes, at ikke al jord, der ligger i disse områder, pludselig kan sælges. Det er jo ikke én ejendom, der stiger; det er et vist område, og det tager lidt tid at fordøje stigningen. I denne tid skal ejeren altså dyrke sin jord, til den kan sælges, og han skal betale denne højere skat, som intet har at gøre med brugen af ejendommen. Lad os f. eks. tænke os, at man havde et gartneri liggende i et sådant område, og lad os sætte — hvad der ikke vil være unormalt — at det er på 10 tdr. land og har et par tusinde kvadratmeter drivhuse. Værdistigningen for en sådan ejendom med 10 tdr. land ville altså være 80 000 kr., men anskaffelsesværdien af drivhusene ville i dag være 200 000 kr. Man kan altså overhovedet ikke på dette tidspunkt sælge denne ejendom trods værdistigningen, for værdien af det, der skal pilles ned, er så langt større end værdistigningen.

Vi fik nogen dækning for det, dengang vi lavede værdistigningsloven i 1950. En af grundene til, at venstre stemte for loven, til trods for at vi ikke var tilfredse med den, var, at der blev indsat en bestemmelse om, at der ikke skal betales grundstigningsskyld af de værdier, der skal destrueres, når en ejendom går over fra én anvendelsesmåde til en anden, der giver den en højere grundværdi, før stigningen dækker værdien af det, der skal destrueres. Det synes i hvert fald jeg var rimeligt. Derfor ville skatten på en ejendom med ren landbrugsjord ikke blive de 760 kr., jeg nævnte

før, men kun 480 kr. Men det vil dog sige, hvis man tager rente og rentes rente, at denne mand, som er nødt til at vente 10-12 år, indtil værdien er steget så meget, at det er blevet muligt for ham blot at sælge uden fortjeneste, i skat vil have betalt værdistigningen af jorden til det offentlige — det offentlige vil have fået det hele. Det vil være et meget almindeligt tilfælde.

Hvis der nu ikke er drivhuse eller andet, som kan sælges straks, får staten altså først de 760 kr., men dernæst vil denne mand, der tjener 8 000 kr. pr. td. land ved at sælge sin ejendom, komme til at betale ca. 144 kr. — det vil jo afhænge af, hvad man lægger det ovenpå, hvad han har i forvejen. Staten vil altså få ca. 900 kr. årlig, medens sælgeren, der løber med den fantastiske fortjeneste, man taler om, vil få 360 kr. om året i rente. Der er altså sørget for, at træerne ikke vokser ind i himlen. For disse penge skal han agte en risiko, han skal finansiere et stykke arbejde, han skal udstykke jorden og vil antagelig i en årrække have båret for høje skatter.

Det er derfor ikke rigtigt, at der i almindelighed tjenes en masse penge her. Når man bærer sig så helt urimeligt ad, som man har gjort igennem de senere år, hvor det offentlige gennem stat og kommune og finansiering af boligsekskaberne køber jorden op, så den bliver en mangelvare, så sker der helt urimelige prisstigninger, og så fremkommer der helt urimelige avancer. Det benægter jeg ikke, men det ville slet ikke være sket, hvis ikke det offentlige havde ført den helt forkerte politik, der har været ført.

Dernæst har det altid været sagt, at det ikke var meningen, at landbrugsejendomme skulle betale grundstigningsskyld, hvis de da ikke havde en speciel beliggenhedsværdi, og derfor er det, man giver et konjunkturtillæg svarende til, hvad man mener almindelig landbrugsjord er steget med. Men hertil er der at sige, at denne stigning er gennemsnitlig; der vil altså være nogle, der ligger under, og nogle, der ligger over, og selv om man beregnede det meget fint og nøjagtigt, ville der alligevel være rene landbrugsejendomme, som kom til at betale grundstigningsskyld. Da vi sidste gang, for få år siden, behandlede denne lovgivning, blev det oplyst, at allerede i 1950